

Styrdokument

Program för externa utförare

Dokumenttyp	Program
Nämnd	Kommunstyrelsen
Förvaltning	Kommunkansliet
Antagen	Kommunfullmäktige 2018-11-26
Paragraf	Kf § 12/2018
Ansvar	Ekonomichef

2018-10-10

Program för uppföljning av externa utförare

Allmänt

Kommunen får efter beslut i fullmäktige lämna över en kommunal angelägenhet till externa utförare. Överlämning får dock inte ske om det i lag eller förordning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd eller om den innefattar myndighetsutövning.

Programmet omfattar verksamhet som utförs av externa utförare som tydligt riktar sig till och rör kommuninvånare. Det kan röra sig om hela eller delar av en verksamhet.

När kommunen lägger ut verksamhet på en extern utförare är kommunen fortsatt huvudman och ansvarig.

Programmet ska säkerställa att uppföljning och kontroll sker av den överlämnade verksamheten. Programmet ska även tillförsäkra att allmänheten ges möjlighet till insyn i verksamheter som bedrivs av externa utförare genom lättillgänglig information kring resultat och kvalitet avseende utförarnas leverans.

Syftet med programmet

Bakgrunden och syftet till programmet är att:

- Säkerställa kommunens uppföljning och kontroll av externa utförare och öka allmänhetens insyn i dessa verksamheter.
- Kommunen ska förbättra sitt strategiska förhållningssätt när externa utförare anlitas.

Tolkningar och begrepp

I kommunallagen definieras en extern utförare som en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet.

Utföraren av en kommunal angelägenhet blir en extern aktör genom att vinna en upphandling enligt LOU, lagen om offentlig upphandling eller genom att kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt LOV, lagen om valfrihetssystem.

Verksamheter där kommunen använder sig av externa aktörer kan vara särskilt boende för äldre, drift av LSS boende, färdtjänst, skolskjuts, skötsel av gata och park mm.

Begreppet köp av verksamhet omfattar bara så kallad köp av kärnverksamhet och inte extern hyrning av lokaler, entreprenader inom bygg- infrastrukturområdet, IT-tjänster eller liknande.

Ansvar

Kommunfullmäktige är ytterst ansvarig för att uppföljning sker av externa utförare men genomförandet ligger på respektive nämnd.

Nämnderna ska tillse att kommunens verksamhetsuppföljning och rapportering även omfattar de externa utförarna.

Uppföljning av externa utförare

Uppföljning av verksamhet som är utlagd på en extern utförare ska ske i likhet med kommunens verksamhetsstyrning som består av olika delar som mål, kvalitets – och ekonomistyrning.

En kommuns verksamheter bedrivs inom olika områden vilket gör att uppföljningarna kommer skiljas åt sinsemellan. Inom vissa områden är uppföljning och tillsyn reglerat i lag. Det kan styra vilken typ av uppföljning som är möjlig.

För att säkra uppföljningen måste nämnden tänka långsiktigt och strategiskt redan vid upphandlingskedet. Det är i den processen som krav på uppföljning, insyn med mera fastställs och regleras i det kommande avtalet. Att justera fastställda krav under avtalsperioden är svårt därför är det viktigt att det tydligt framgår hur och hur ofta samverkan mellan kommunen och den externa utföraren ska äga rum.

Uppföljning ska ske på ett sådant sätt att jämförelse kan göras mellan olika utförare.

Allmänhetens insyn

Allmänheten ska ges möjlighet till insyn i verksamheter som drivs av externa utförare och den ska vara relevant för medborgaren.

Det ligger på varje nämnd vars verksamhet drivs av externa utförare att försäkra sig om att det i avtalet finns preciserat vilken information kring verksamheten som ska vara tillgänglig och redovisas publikt, detta sker redan i upphandlingen av verksamheten och redovisas i avtalet.

Den information som den externa utföraren lämnar till kommunen ska begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan att det omfattar uppgifter som strider mot lagar och författningar, medför orimligt merarbete eller anses utgöra företagshemligheter enligt lag.